

ОБЩИНА ПЕРУЩИЦА

гр. Перушица, ул. "Отец Паусий" № 2; тел: 03143/27-86, факс: 03143/22-53

ПРОЕКТ

ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ 2021-2027Г. НА ОБЩИНА ПЕРУЩИЦА

ОСНОВАНИЕ: чл.26,ал.3 и ал.4 от Закона за нормативните актове и във връзка с чл.77 от АПК в законоустановения срок от 30 дни, община Перушица чрез настоящото публикуване предоставя възможност на заинтересованите лица да направят своите предложения, мнения и препоръки по проекта на Програма за енергийна ефективност 2021-2027г.

Предложения и становища може да се внасят в деловодството на община Перушица всеки работен ден от 8:00ч до 17:00ч или на e-mail: obshtina@perushitsa.egov.bg до 27.10.2021г

ВНОСИТЕЛ: Мария Витанова - Вълканова - Кмет на Община Перушица

ОТНОСНО: Приемане на Програма за енергийна ефективност за периода 2021 – 2027год.

МОТИВИ И ПРИЧИНИ:

Разработена е Програма за енергийна ефективност за периода 2021 – 2027год, на основание залегналото в чл.12 от Закона за енергийната ефективност изискване към органите на местното самоуправление за изготвяне и приемане на програми за енергийна ефективност. Чрез тях се осъществява политика в областта на енергийната ефективност на местно ниво. При изготвянето се проучват и установяват възможностите за енергоспестяване и се определят най-подходящите мерки.

Разработването на общинските програми за енергийна ефективност е в съответствие със стратегическите цели и приоритети на интегрираните териториални стратегии за развитие на съответните региони за планиране от ниво 2 съгласно Закона за регионалното развитие.

Освен изпълнение на нормативните изисквания, с разработването на настоящата програма се разкрива потенциала за енергийно спестяване в общината, приноса, който може да има повишаването на енергийната ефективност към постигането на устойчиво развитие.

ЦЕЛ:

Основната цел за разработването на настоящата програма е да се определи потенциала на общината за реализиране на енергийни спестявания, като се определят най-подходящите мерки за повишаване нивото на енергийна ефективност. Реализирането им ще осигури устойчив растеж с минимални рискове за населението и индустрията в общината и региона. Програмата има отворен характер и през периода на действие ще се допълва и/или изменя в зависимост от целите, нормативната база, изискванията към мерките за енергийна ефективност и възможностите за финансиране.

ОБЩИНА ПЕРУЩИЦА

гр. Перущица, ул. "Отец Паусий" № 2; тел: 03143/27-86, факс: 03143/22-53

ФИНАНСОВИ СРЕДСТВА, НЕОБХОДИМИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРОГРАМАТА:

За прилагане на Програмата за енергийна ефективност на община Перущица съгласно изискванията на чл.12, ал.4 от Закона за енергийна ефективност, средствата за изпълнение на програмите се осигуряват в рамките на бюджетите на общините.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

При изпълнението на предвидените дейности и мерки заложи в програмата се очаква да бъде постигната икономия на топлинна енергия, икономия на електрическа енергия, икономия на гориво, намалени емисии парникови газове, икономия на финансови средства.

АНАЛИЗ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ С ПРАВОТО НА ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ:

Програмата за енергийна ефективност е в съответствие с нормативни актове, както и с правото на ЕС и Директива 2021/27 ЕС относно енергийната ефективност.

ПРАВНИ ОСНОВАНИЯ:

На основание чл.21, ал.1, т.12 и ал. 2 от ЗМСМА, чл.12 от ЗЕЕ, чл.7, ал.1, т.1 от Наредба № Е-РД -16-647 от 15.12.2015г за определяне на съдържанието, структурата, условията и реда за набиране и предоставяне на информация.

ОБЩИНА ПЕРУЩИЦА

ПРОГРАМА

за

енергийна ефективност

2021-2027 г.

Приета с Решение на Общински съвет

№/..... г.

гр. Перущица, област Пловдив

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ.....	4
2. ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ.....	5
3. ПОЛИТИКА ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ.....	16
4. СЪСТОЯНИЕ НА ЕНЕРГИЙНОТО ПОТРЕБЛЕНИЕ.....	17
5. ЦЕЛ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА.....	21
6. ИЗБОР НА ДЕЙНОСТИ И МЕРКИ.....	24
7. ОЧАКВАНИ ЕФЕКТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО.....	34
8. ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ.....	37
9. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ.....	40
10. ПРОЕКТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ.....	50
11. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	53
12. ИЗПОЛЗВАНИ ИЗТОЧНИЦИ.....	54

Съкращения:

АУЕР - Агенция за устойчиво енергийно развитие

БГВ - Битово горещо водоснабдяване

ВИ - Възобновяеми източници

ЕБВР - Европейска банка за възстановяване и развитие

ЕЕ - Енергийна ефективност

ЕРП - Електроразпределително предприятие

ЕС - Европейски съюз

ЕСМ - Енергоспестяващи мерки

ЕФРР - Европейски фонд за регионално развитие

ЕЦ - Електрическа централа

ЗП - Застроена площ

ЗЕВИ - Закон за енергията от възобновяеми източници

ЗЕЕ - Закон за енергийната ефективност

РЗП - Разгърнатата застроена площ

КЕИ - Крайна енергийна интензивност

КЕП - Крайно енергийно потребление

КПД - Коефициент на полезно действие

МОСВ - Министерство на околната среда и водите

МРРБ - Министерство на регионалното развитие и благоустройството

НСИ - Национален статистически институт

ОП - Оперативна програма

ОУП - Общ устройствен план

ПГ - Парникови газове

ПЕП - Първично енергийно потребление

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Под въздействието на глобалното затопляне настъпват промени в околната среда, като се увеличава честотата и интензивността на екстремните метеорологични явления. Напоследък сме свидетели на проявлението им както в световен мащаб, така и у нас. Настоящите изменения на климата променят света и увеличават рисковете от появата на нестабилност във всичките ѝ форми. От изключителна важност е предприемането на незабавни и решителни действия за борба с климатичните промени.

Преходът към неутрално по отношение на климата общество представлява както неотложно предизвикателство, така и възможност за изграждане на по-добро бъдеще за всички.

В Европейска стратегическа дългосрочна визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика¹ едно от основните стратегически направления е: максимално увеличаване на ползите от енергийната ефективност, включително от сградите с нулеви емисии.

Мерките за енергийна ефективност следва да играят централна роля при постигането на нулеви нетни емисии на парникови газове до 2050 г. Енергийната ефективност ще играе основна роля за намаляване на въглеродните емисии от промишлените процеси, но значителна част от намаленото енергопотребление ще се дължи на сградите, както в жилищния сектор, така и в сектора на услугите, които днес са отговорни за 40 % от потреблението на енергия. Подобряването на енергийната ефективност на сградния фонд ще окаже положително въздействие върху икономическия растеж и създаването на нови работни места, а спестяването на енергия ще доведе и до спестяване на финансови ресурси. Постигането на високо енергийно ефективен и декарбонизиран сграден фонд е свързано със строителството на нови сгради и трансформирането на съществуващи в сгради с близко до нулево потребление на енергия; подобряване на енергийните характеристики на жилищните и нежилищните сгради; насърчаване въвеждането на интелигентни технологии в сградния сектор.

За модернизирането на застроената среда и мобилизирането на всички участници ще бъде необходим интегриран подход и последователност при всички съответни политики. Ангажиментът на потребителите, включително чрез техни сдружения, ще бъде елемент от ключово значение при този процес.

Важен инструмент за подобряване на енергийната ефективност е оптимизирането на енергийното потребление.

¹ Съобщение на Европейската комисия „Чиста планета за всички: Стратегическа дългосрочна визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална за климата икономика“

2. ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ

Програмата за енергийна ефективност на община Перушица е разработена на основание залегналото в чл.12 от Закона за енергийна ефективност (ЗЕЕ) изискване към органите на местното самоуправление за изготвяне и приемане на програми за енергийна ефективност. Чрез програмите за енергийна ефективност се осъществява политиката в областта на енергийната ефективност на местно ниво. При изготвянето им се проучват и установяват възможностите за енергоспестяване, определят се най-подходящите енергоспестяващи мерки.

Разработването на общинските програми за енергийна ефективност е в съответствие със стратегическите цели и приоритети на интегрираните териториални стратегии за развитие на съответните региони за планиране от ниво 2 съгласно Закона за регионалното развитие. Интегрираната териториална стратегия за развитие на регион за планиране от ниво 2 определя средносрочните цели, приоритети и перспективи за устойчиво интегрирано регионално и местно развитие на територията на съответния регион за планиране в съответствие с предвижданията на Националната концепция за регионално и пространствено развитие и другите секторни и хоризонтални политики, както и връзките му с други региони за планиране от ниво 2 в страната и в съседните държави в макрорегиона.

Общият стремеж при изпълнението на програмите за енергийна ефективност е намаляване на енергийната интензивност на брутния вътрешен продукт на страната чрез намаляване на потреблението на енергийни ресурси от крайните потребители на енергия.

Националното законодателство в областта на енергийната ефективност включва Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ), Закона за устройство на територията (ЗУТ), Закона за енергетиката (ЗЕ), Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), Закона за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП), Закона за националната стандартизация. Подзаконовите нормативни актове за прилагане на тези ключови за енергийната ефективност закони формират пакетът от наредби на действащата нормативна уредба за енергийна ефективност в България.

Освен изпълнение на нормативните изисквания, с разработването на настоящата програма се разкрива потенциала за енергийно спестяване в общината, приноса, който може да има повишаването на енергийната ефективност към постигането на устойчиво развитие.

Програмата за енергийна ефективност на община Перушица отчита специфичните особености на общината и е съобразена с националното и европейското законодателство, както и с плановете и стратегическите документи в тази област:

Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030 г.

С Интегрирания план в областта на енергетиката и климата се определят основните цели и мерки за осъществяване на националните политики в областта на енергетиката и климата, в контекста на европейското законодателство, принципи и приоритети за развитие на енергетиката.

Основните цели, заложи в него са:

- стимулиране на нисковъглеродно развитие на икономиката;
- развитие на конкурентоспособна и сигурна енергетика;
- намаляване зависимостта от внос на горива и енергия;
- гарантиране на енергия на достъпни цени за всички потребители.

Националните приоритети в областта на енергетиката могат да бъдат обобщени, както следва:

- повишаване на енергийната сигурност и диверсификация на доставките на енергийни ресурси;
- развитие на интегриран и конкурентен енергиен пазар;
- използване и развитие на енергията от ВИ, съобразно наличния ресурс, капацитета на мрежите и националните специфики;
- повишаване на енергийната ефективност чрез развитие и прилагане на нови технологии за постигане на модерна и устойчива енергетика;
- защита на потребителите чрез гарантиране на честни, прозрачни и недискриминационни условия за ползване на енергийни услуги.

Цели на България до 2030 г.:

Намаляване на първичното енергийно потребление в сравнение с базовата прогноза PRIMES 2007	-	27.89%
Намаляване на крайното енергийно потребление в сравнение с базовата прогноза PRIMES 2007	-	31.67%
Национална цел за дял на енергия от ВИ в брутно крайно потребление на енергия до 2030 г.	-	27.09%
Ниво на междусистемна електроенергийна свързаност	-	15%

Дългосрочна национална стратегия за подпомагане обновяването на националния жилищен фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г.

Дългосрочната национална стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г, е разработен във връзка с изискването на Директива (ЕС) 2018/844/ЕС.

Дългосрочната национална стратегия е систематизиран целеви инструмент, чрез който се очертава визията за обновяване на сградния фонд на Република България до 2050 г., стратегическите цели за постигане на желаната визия, приоритетите в обхвата на всяка стратегическа цел, предвидените мерки и политики по идентифицираните приоритети и индикаторите за измерване на постигнатите резултати за периода 2021-2030 г.

Стратегията предвижда до 2050 г. да бъде обновен 60% от жилищния фонд и близо 17% от нежилищния. Очаква се това да доведе до спестяване на 7329 GWh енергия годишно, с което емисиите на парникови газове да намалееят с 3 274 453 тона CO². Изпълнението на Стратегията ще доведе и до създаването и поддържането на 17 600 нови работни места и допълнителен годишен ръст на БВП от 557 милиона лева към 2030 г. за периода 2021- 2030 г.

Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030

Националната програма за развитие България 2030 е рамков стратегически документ от най-висок порядък в йерархията на националните програмни документи. Той дефинира визията и общите цели на политиките за развитие във всички сектори на държавното управление, включително техните териториални измерения. В него са определени три стратегически цели, чието изпълнение е предвидено посредством целенасочени политики и интервенции, групирани в пет взаимосвързани и интегрирани оси на развитие:

Ос 1 Иновативна и интелигентна България

Ос 2 Зелена и устойчива България

Ос 3 Свързана и интегрирана България

Ос 4 Отзивчива и справедлива България

Ос 5 Духовна и жизнена България

Основният фокус на Ос 2 Зелена и устойчива България е устойчивото управление на природните ресурси, позволяващо задоволяване на текущите нужди на икономиката и обществото, при запазване на екологичната устойчивост, така че тези потребности да могат да продължат да бъдат удовлетворявани и в дългосрочен план. Определени са три национални приоритета за реализацията на тази ос:

1. Кръгова и нисковъглеродна икономика
2. Чист въздух и биоразнообразие
3. Устойчиво селско стопанство

Национална стратегия за адаптация към изменение на климата и План за действие

България се намира в един от регионите, които са особено уязвими към изменението на климата (предимно чрез повишаване на температурата и интензивни валежи) и от нарастващата честота на свързаните с изменението на климата екстремни събития като суши и наводнения. Рисковете, причинени от събития, свързани с изменението на климата, могат да доведат до загуба на човешки живот или да причинят значителни щети, засягащи икономическия растеж и просперитета, както на национално, така и на трансгранично равнище. Очаква се всички сектори на икономиката да бъдат засегнати от прогнозираните промени. Тези промени ще засегнат допълнително обществото и неговите граждани, както и икономиката като цяло. Рискът е по-голям за секторите на обществото и бизнеса, които са по-малко подготвени и са по-уязвими.

Климатичните фактори (глобалното затопляне, природните бедствия, рисковите територии и зони) са със значително влияние върху подходите в регионалното и пространственото планиране. Адаптирането на подходите в планирането към глобалното затопляне на климата ще осигури запазването на екологичния комфорт в урбанизираните територии и намаляването на рисковете от природни бедствия.

Национална стратегия и План за действие за адаптиране към изменението на климата на Република България има за цел да служи като референтен документ, определящ рамка за действия за адаптиране към изменението на климата (АИК) и приоритетни направления до 2030 г., като идентифицира и потвърждава необходимостта от действия за адаптиране към климата както за цялата икономика, така и на ниво сектори, като същевременно подчертава и последиците от липсата на действие.

Дейностите, които се оценяват като приоритетни за започване в краткосрочен план, в много случаи ще бъдат мерки, които дават възможност и подкрепят последващи действия за адаптиране.

**Закон за енергийната ефективност (ЗЕЕ)
(последно изм. и доп. ДВ бр.21 от 12 Март 2021 г.)**

Този закон урежда обществените отношения, свързани с провеждането на държавната политика за повишаване на енергийната ефективност. При изготвянето на настоящата програма е взета предвид последната актуализация на закона.

Законът има за цел повишаване на енергийната ефективност като част от политиката по устойчиво развитие на страната чрез:

- използване на система от дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност при производството, преноса и разпределението, както и при крайното потребление на енергия;
- въвеждане на схеми за задължения за енергийни спестявания;
- развитие на пазара на енергийноефективни услуги и насърчаване предоставянето на енергийноефективни услуги;
- въвеждане на финансови механизми и схеми, подпомагащи изпълнението на националната цел за енергийна ефективност.

Собствениците на сгради - публична държавна или общинска собственост, собствениците на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление по чл. 57, ал. 2 са длъжни да извършват управление на енергийната ефективност..

Управлението на енергийната ефективност се извършва чрез:

- организиране на изпълнението на програмите по чл. 12, ал. 2 на мерките по чл. 23, ал. 1, както и на други мерки, които водят до енергийни спестявания, и изпълнението на целите, заложи в актовете по чл. 5, ал. 3, т. 1 - 4 - от собствениците на сгради - публична държавна или общинска собственост, и собствениците на системи за външно изкуствено осветление;
- поддържане на бази данни за месечното производство и потребление по видове енергии - от собствениците на предприятия и промишлени системи;
- ежегодно изготвяне на анализи на енергийното потребление - от собствениците на сгради - публична държавна или общинска собственост, собствениците на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление по чл. 57, ал. 2;

Лицата, които са задължени да извършват управление на енергийната ефективност, представят в агенцията годишни отчети за управлението на енергийната ефективност.

Отчетите съдържат информация за управлението на енергийната ефективност и се представят в агенцията не по-късно от 15 декември на отчетната година.

Дейностите за повишаване на енергийната ефективност са:

- намаляване на енергийното потребление и разходите за енергия при производството, преноса и разпределението на енергия, както и при крайното потребление на енергия;
- обучение и придобиване на квалификация в областта на енергийната ефективност на лицата, предоставящи енергийнонеэффективни услуги, на лицата по чл. 43, ал. 1 и 2 и лицата по чл. 59, ал. 1 от ЗЕЕ;
- оценка за съответствие на инвестиционните проекти на сгради по отношение на изискванията за енергийна ефективност;
- обследване и сертифициране за енергийна ефективност на сгради;
- проверка за енергийна ефективност на отоплителни инсталации с водогрейни котли и на климатични инсталации в сгради;
- обследване за енергийна ефективност на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление;
- управление на енергийната ефективност;
- предоставяне на енергийнонеэффективни услуги;
- повишаване на осведомеността на крайните потребители на енергия.

Мерките за повишаване на енергийната ефективност са действията, които водят до проверимо, измеримо или оценимо повишаване на енергийната ефективност, при крайното потребление на енергия, както и при производството, преноса и разпределението на енергия.

Закон за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ).

Законът за енергията от възобновяеми източници е основният нормативен акт, регламентиращ националната политика в областта на енергията от възобновяеми източници. Този закон урежда обществените отношения, свързани с производството и потреблението на:

- електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници;
- газ от възобновяеми източници;
- биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта.

Общинските съвети приемат дългосрочни и краткосрочни програми за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници и биогорива.

Кметът на общината разработва и внася за приемане от общинския съвет общински дългосрочни и краткосрочни програми за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници и биогоири в съответствие с нормативните документи.

Дългосрочните програми се разработват за срок десет години, а краткосрочните програми - за срок три години. В общински схеми за подпомагане могат да участват само проекти, свързани с мерките по общинските програми.

Органите на държавната власт и органите на местното самоуправление предприемат мерки, за да осигурят, че новите сгради за обществено обслужване, както и съществуващите сгради за обществено обслужване, в които се извършва реконструкция, основно обновяване, основен ремонт или преустройство, изпълняват ролята на образец за постигане целите на този закон.

Закон за енергетиката (ЗЕ)

Законът урежда обществените отношения, свързани с осъществяването на дейностите по производство, внос и износ, пренос, разпределение на електрическа и топлинна енергия и природен газ, пренос на нефт и нефтопродукти по тръбопроводи, търговия с електрическа и топлинна енергия и природен газ, както и правомощията на държавните органи по определянето на енергийната политика, регулирането и контрола.

Основните цели на този закон са създаване на предпоставки за:

- a) качествено и сигурно задоволяване потребностите на обществото от електрическа и топлинна енергия и природен газ;
- b) енергийно развитие и енергийна сигурност на страната при ефективно използване на енергията и енергийните ресурси;
- c) създаване и развитие на конкурентен и финансово стабилен енергиен пазар;
- d) енергийни доставки при минимални разходи;
- e) насърчаване на комбинираното производство на електрическа и топлинна енергия;
- f) развитие на инфраструктури за пренос и разпределение на електрическа енергия и природен газ и за пренос на нефт или нефтопродукти на територията на страната и през нея.

Производството, вносът, износът, преносът, разпределението и търговията с електрическа и топлинна енергия, природен газ, нефт и нефтопродукти се извършват при гарантиране защитата на живота и здравето на гражданите,

собствеността, околната среда, сигурността на доставките, интересите на потребителите и националните интереси.

Закон за устройство на територията (ЗУТ)

Законът за устройство на територията урежда обществените отношения, свързани с устройството на територията, инвестиционното проектиране и строителството в Република България, и определя ограниченията върху собствеността за устройствени цели. Съгласно този закон строежите се проектират, изпълняват и поддържат в съответствие с изискванията на нормативните актове и техническите спецификации за осигуряване в продължение на икономически обоснован експлоатационен срок на съществените изисквания включително за енергийна ефективност - икономия на енергия и топлосъхранение.

Закон за техническите изисквания към продуктите

Законът определя на изискванията за екопроектиране към продукти, свързани с енергопотреблението (ПСЕ), които са предназначени за пускане на пазара и/или за пускане в действие.

Сред целите на закона е и да гарантира пускането на пазара и/или пускането в действие на ПСЕ, които отговарят на изискванията за екопроектиране, с което да се създадат условия за устойчиво развитие чрез увеличаване на енергийната ефективност и нивото на защита на околната среда, както и за подобряване сигурността на енергоснабдяването.

Поставянето на енергийната ефективност на първо място е ключова цел в законодателната инициатива „Чиста енергия за всички европейци“, тъй като спестяването на енергия води до подобряване качеството на въздуха и общественото здраве, намаляване емисиите на парникови газове, подобряване енергийната сигурност чрез намаляване на зависимостта от внос на енергия, намаляване разходите за енергия на домакинствата и предприятията, повишаване на конкурентоспособността на икономиката, създаване на повече работни места, като по този начин ще се повиши качеството на живот на гражданите. Част от енергийния законодателен пакет „Чиста енергия за всички европейци“ са Директива (ЕС) 2018/2002 относно енергийната ефективност, която определя обща рамка от мерки за насърчаване на енергийната ефективност, които да гарантират постигането на целта на ЕС от 32.5% повишаване на енергийната ефективност до 2030 г. и Директива (ЕС) 2018/844 относно енергийните характеристики на сградите, която поставя рамката за постигане на декарбонизация на сградния фонд. За да бъдат постигнати тези цели, е необходим прегледът на законодателството за енергийната ефективност на Съюза, който обединява повторната оценка на целта за енергийната ефективност на Съюза за 2030 г., преглед на основните разпоредби на Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и Директива

2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, както и укрепването на финансова рамка, включително на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) и Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ), което ще подобри финансовите условия на пазара за инвестиции в областта на енергийната ефективност.

**Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета
(изменена с Директива (ЕС) 2018/2002 на Европейския парламент и на
Съвета от 11.12.2018г.)**

С тази директива се установява обща рамка от мерки за насърчаване на енергийната ефективност в Съюза, за да се гарантира постигането на водещите цели на Съюза в областта на енергийната ефективност от 20 % за 2020 г. и от най-малко 32,5 % за 2030 г. и да се създадат условия за допълнителни подобрения на енергийната ефективност след тази дата.

В нея се определят правила, предназначени за отстраняване на пречките на енергийния пазар и за преодоляване на пазарните недостатъци, които пречат ефективността на доставките и потреблението на енергия, и се предвижда въвеждането на индикативни национални цели и приноси за енергийна ефективност съответно за 2020г. и 2030 г.

Настоящата директива допринася за прилагането на принципа “енергийната ефективност на първо място”.

**Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно
енергийните характеристики на сградите (изменена с Директива (ЕС)
2018/844 на Европейския парламент и на Съвета от 30.05.2018 г.)**

Директивата насърчава подобряването на енергийните характеристики на сградите в рамките на Съюза, като се вземат предвид външните климатични и местни условия, както и изискванията за параметрите на вътрешния въздух и съотношението разходи - ефективност.

За постигането на устойчива, конкурентоспособна, сигурна и декарбонизирана енергийна система до 2050 г. са необходими мерки, насочени към постигане на дългосрочната цел за намаляване на емисиите на парникови газове и декарбонизиране на сградния фонд, на който се дължат приблизително 36 % от всички емисии на CO₂ в Съюза. Държавите членки следва да се стремят към икономически ефективно равновесие между декарбонизиране на енергийните доставки и намаляване на крайното потребление на енергия. За тази цел държавите членки и инвеститорите се нуждаят от ясна визия, която да насочва техните политики и инвестиционни решения и която да включва индикативни национални

етапни цели и действия за енергийна ефективност с цел постигане на краткосрочните (2030 г.), средносрочните (2040 г.) и дългосрочните (2050 г.) цели.

Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници

Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници установява обща рамка за насърчаването на енергията от възобновяеми източници. С нея се задава обвързваща обща цел на Съюза за 2030 г. по отношение на възобновяема енергията – държавите членки колективно осигуряват постигането през 2030 г. на поне 32-процентен дял на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия в Съюза.

Брутното крайно потребление на енергия от възобновяеми източници във всяка държава членка се изчислява като сбор от:

- а) брутното крайно потребление на електрическа енергия от възобновяеми източници;
- б) брутното крайно потребление на енергия от възобновяеми източници в сектора за топлинна енергия и енергия за охлаждане; и
- в) крайното потребление на енергия от възобновяеми източници в транспорта.

Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета отменя Директива 2009/28/ЕО, считано от 1 юли 2021 г., без да се засягат задълженията на държавите членки през 2020 г., установени в член 3, параграф 1 и приложение I, част А към Директива 2009/28/ЕО.

Европейски зелен пакт

Европейският зелен пакт представлява отговор на предизвикателствата, свързани с изменението на климата и влошаване състоянието на околната среда. Това е нова стратегия за растеж, която има за цел превръщането на ЕС в справедливо и благоденстващо общество с модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика, в която през 2050 г. няма да има нетни емисии на парникови газове и икономическият растеж не зависи от използването на ресурси.

За постигане на целта ще са необходими действия във всички сектори на икономиката, като:

- инвестиране в екологосъобразни технологии;
- подкрепа на иновациите в промишлеността;

- въвеждане на по-чисти, по-евтини и по-здравословни форми на частен и обществен транспорт;
- декарбонизация на енергийния сектор;
- подобряване на енергийната ефективност на сградите.

Пактът също така има за цел опазването, съхранението и увеличаването на природния капитал на ЕС, както и защитата на здравето и благосъстоянието на гражданите от свързани с околната среда рискове и въздействия. Същевременно този преход трябва да бъде справедлив и приобщаващ. Тъй като преходът ще доведе до съществена промяна, активното участие и доверието на обществеността в него са от първостепенно значение, за да бъдат политиките работещи и приети. Необходим е нов пакт за обединяването на гражданите в цялото им многообразие, като националните, регионалните, местните органи, гражданското общество и промишлеността работят в тясно сътрудничество с институциите и консултативните органи на ЕС.

Работата по адаптиране към изменението на климата ще продължи да оказва влияние върху публичните и частните инвестиции, включително върху природосъобразните решения.

Целта на Европейския зелен пакт е Европа да стане неутрална по отношение на климата до 2050 г. За да стане тази цел правно обвързваща, Комисията предложи европейски законодателен акт за климата, в който се определя нова, по-амбициозна цел за нетно намаляване на емисиите на парникови газове с поне 55 % до 2030 г. в сравнение с равнищата през 1990 г.

През юли 2021 г. Комисията представи пакета „Подготвени за цел 55“ – набор от предложения и инициативи, чиято цел е да се преразгледа и актуализира законодателството на ЕС с цел привеждането му в съответствие с целите на ЕС в областта на климата за 2030 г. и 2050 г.

3. ПОЛИТИКА ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Приетата визия за развитието на община Перушица към 2027 г. е свързана с утвърждаването на територията на общината като предпочитано място за живот и заетост, на основата на конкурентоспособна местна икономика, съхранено културно-историческо наследство и по-чиста околната среда. За постигането ѝ съществен принос може да има следваната от общината политика в областта на енергийната ефективност.

Община Перушица ще продължи да провежда последователна и активна политика за повишаване на енергийната ефективност при крайното потребление на енергия в общината, насочена към:

- ❖ Оптимизиране на енергийните разходи в общинските сгради, повишен комфорт и по-добро качество на услугите, предлагани в тях;
- ❖ Изграждане на система за управление на енергията в общинските обекти, стремеж към непрекъснато повишаване нивото на енергийната ефективност;
- ❖ Подобряване състоянието на отоплителните и котелните инсталации в общинските сгради и повишаване на тяхната ефективност;
- ❖ Повишаване на дела на използваната енергия от ВИ в общинската инфраструктура и насърчаване на потреблението на енергия от ВИ при обектите частна собственост;
- ❖ Реконструкция и модернизация на системите за улично осветление на територията на общината, оптимизация на енергийното потребление;
- ❖ Повишаване на осведомеността на крайните потребители на енергия относно мерките за повишаване на енергийната ефективност, използването на енергоспестяващи уреди и технологии;
- ❖ Подобряване на състоянието на пътната инфраструктура в общината с цел намаляване на разхода на гориво и вредни емисии;
- ❖ Подобряване на екологичното състояние на територията на общината, по-добри условия за развитие на туризъм, повишаване качеството на жизнената среда чрез повишаване на енергийната ефективност.

4. СЪСТОЯНИЕ НА ЕНЕРГИЙНОТО ПОТРЕБЛЕНИЕ

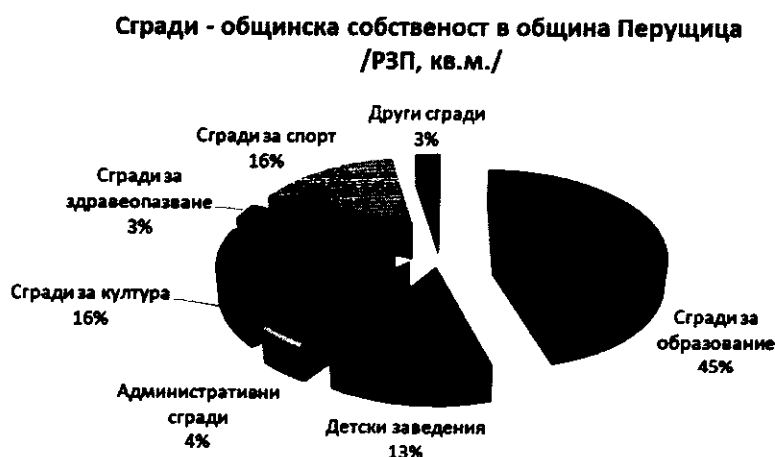
4.1. Сгради, общинска собственост.

Общинският сграден фонд в община Перушица е с обща РЗП 27924 кв.м. (табл.4.1). Всички общински сгради попадат в обхвата на чл.38 от ЗЕЕ.

Табл.4.1.

№	Наименование на сградата	Населено място	РЗП /кв.м./
1	ОДЗ "Радост"	гр. Перушица	1841
2	ОДЗ "Тракийче"	гр. Перушица	1775
3	Домашен социален патронаж	гр. Перушица	758
4	Административна сграда	гр. Перушица	935
5	Младежки дом	гр. Перушица	641
6	ОУ "Петър Бонев"	гр. Перушица	8090
7	НЧ "Просвета - 1862"	гр. Перушица	3390
8	Исторически музей	гр. Перушица	376
9	Туристически информационен център	гр. Перушица	311
10	Многофункционална спортна зала	гр. Перушица	4475
11	ПГЛВ „Христо Ботев“	гр. Перушица	4612
12	Поликлиника	гр. Перушица	720

Дяловото разпределение на общинските сгради, в зависимост от предназначението им, е показано на фиг.4.1.

Фиг.4.1. Разпределение на общинския сграден фонд в зависимост от предназначението на сградите

Сградите за образование са с РЗП 12702 кв.м. и са с най-голям дял (45%) от общинския сграден фонд. Тук се включват сградите на ОУ „Петър Бонев“ и на ПГЛВ „Хр. Ботев“, въведени в експлоатация съответно през 1975 и 1950 г. В двете сгради са въведени енергоспестяващи мерки – за подобряване на топлотехническите характеристики на външните ограждащи елементи, мерки по котелните и сградните инсталации. За отоплението им са инсталирани високоефективни котли на биомаса – пелети.

Детските заведения в гр. Перушица са две – ОДЗ „Радост“ и ОДЗ „Тракийче“. Тяхната обща РЗП е 3616 кв.м., което е 13% от общинския сграден фонд. Сградите са въведени в експлоатация през 70-те години на ХХ век. В тях са изпълнени мерки за повишаване на енергийната ефективност – топлоизолация на външни стени и покрив, смяна на дограма, инсталирани са системи със слънчеви колектори за БГВ. Сградата на ОДЗ „Тракийче“ се отоплява с биомаса – пелети.

Сградите от останалите групи (за административно обслужване, за спорт, за култура, за здравеопазване и за социални услуги) са с обща РЗП 11606 кв.м. (42% от общинския сграден фонд). Две от сградите с обща РЗП 4786 кв.м. са въведени в експлоатация през 2013-2015 г., при съответните нормативни изисквания за енергийна ефективност. В две сгради с обща РЗП 1311 кв.м. през годините е извършено обновяване. Необновеният общински сграден фонд е с обща РЗП 5509 кв.м., като голяма част от него е въведен в експлоатация до 1960 г.

В зависимост от нормативните изисквания към сградите, предназначението и състоянието на им, е важно да се определи кои от сградите са с най-голяма необходимост от въвеждане на мерки и кои биха могли да попаднат в по-широкия кръг от сгради за обновяване. Като сгради за приоритетно обновяване могат да се определят:

- Сградата на ОДЗ „Радост“, която се отоплява с газьол – за смяна на горивната база;
- Сградата на Поликлиниката в гр. Перушица.

Останалите необновени сгради, въведени в експлоатация преди 2000 г., са показани в табл. 4.2.

Табл.4.2.

№	Наименование на сградата	Населено място	РЗП /кв.м./
1	Домашен социален патронаж	гр. Перушица	758
2	Младежки дом	гр. Перушица	641
3	НЧ "Просвета - 1862"	гр. Перушица	3390

4.2. Енергийното потребление в сградите, общинска собственост.

Годишното потребление на енергия и енергийни ресурси в общинските сгради за периода 2018-2020 г. е показано в таблиците и на фигурите по-долу.

Табл. 4.3.

Година	Потребление на енергия и енергийни ресурси				
	ел.енергия, MWh	газъл, MWh	въглища, MWh	пелети, MWh	Общо
2018	348	63	14	635	1060

Потребление на енергия и енергийни ресурси
2018 г.

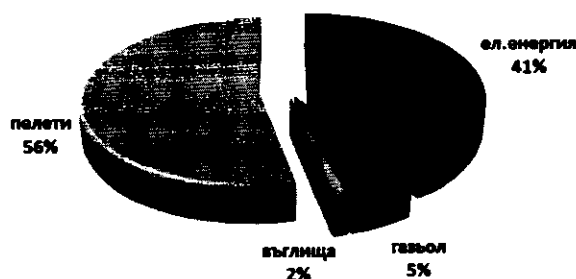

Фиг.4.2. Потребление на енергия и енергийни ресурси в сградите,
общинска собственост - 2018 г.

Табл. 4.4.

Година	Потребление на енергия и енергийни ресурси				
	ел.енергия, MWh	газъл, MWh	въглища, MWh	пелети, MWh	Общо
2019	372	45	10	487	913

Потребление на енергия и енергийни ресурси
2019 г.

Фиг.4.3. Потребление на енергия и енергийни ресурси в сградите,
общинска собственост - 2019 г.